

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoCsp/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118203725
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1118203725.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: G. A., V..Z.. S. L. B., L.: XX XXX XXX, Š. X, N., zastúpený advokátom M.. T. D., V. G.Á. T. D. & A., W. D. X/A, N., proti žalovanej: V. N., D.. XX.X.XXXX, N. X, N., o zaplatenie 105,75 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 4Csp/19/2018-58 z 17.12.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie napadnutom zamietajúcim výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku 11,75 eura, spolu s úrokom z omeškania 5,05% ročne od 14.1.2016 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručanou súdu 26.2.2018 domáhal od žalovanej 105,75 eura, spolu s úrokom z omeškania 5,05% ročne od 14.1.2016 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že 13.3.2015 uzatvoril so žalovanou na dobu neurčitú poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „poisťná zmluva“), v ktorej si dohodli štvrtročné platenie poisťného. Žalovaná sa s plátbou poisťného dostala do omeškania, čím porušila svoju zmluvnú povinnosť. Mal za to, že na základe zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) má nárok na poisťné 105,75 eura do 13.1.2016.

3. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že žalobca so žalovanou uzavreli 13.3.2015 poisťnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a žalovaná bola povinná platiť dojednané poisťné a žalobca bol povinný poskytnúť žalovanej poisťné plnenie v prípade vzniku poisťnej udalosti. Podľa poisťnej zmluvy bolo ročné poisťné 141 eur splatné štvrtročne, za jeden štvrtrok 35,25 eura. Prvá splátka poisťného za obdobie od 13.3.2015 do 13.6.2015, splatná 13.3.2015, bola zaplatená v hotovosti a zvyšné štvrtročné splátky boli splatné 13.6., 13.9. a 13.12. príslušného kalendárneho roka. Žalobca listom zo 7.4.2016 oznámil žalovanej zánik poisťnej zmluvy k 13.1.2016, uplatnil si nárok na poisťné do 12.3.2016 v sume 105,75 eura (tri platby štvrtročného poisťného po 35,25 eura), ktoré evidoval ako neuhradené a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžného poisťného.

4. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie posúdil podľa ustanovení § 9 ods. 4, § 11 ods. 11 zákona č. 381/2001 Z.z., § 517 ods. 2, § 796 ods. 1 a ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, § 132 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vychádzal tiež z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9.7.2014 sp. zn. 7MCdo/8/2013 a zo 7.8.2008 sp. zn. 6Obdo/22/2007 a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len čiastočne. V predmetnej veci rozhodol podľa ustanovenia § 297 CSP bez nariadenia pojednávania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že skutkový stav prejednávanej veci nebol sporný, zamietnutie časti žaloby nebolo výsledkom spornosti skutkových tvrdení, ale dôsledkom odlišného právneho posúdenia skutkových tvrdení žalobcu súdom. Zdôraznil, že pasivita žalovanej v konaní nemôže mať za následok povinnosť súdu priznať žalobcovi akýkoľvek uplatnený nárok. Nakoľko žalovaná nezaplatila poistné splatné 13.6.2015, poistenie zodpovednosti žalovanej zaniklo v zmysle ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. uplynutím jedného mesiaca od 13.6.2015, t.j. 13.7.2015. Súd prvej inštancie uviedol, že aplikácia ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka nie je v danom prípade možná, pretože žalobca netvrdil a ani nepreukázal existenciu dohody so žalovanou, na základe ktorej by sa nezaplacením štvrťročnej splátky stalo splatným celé ročné poistné. Nakoľko bola poistná zmluva uzatvorená na dobu neurčitú a zanikla pred koncom poistného obdobia, vznikol žalobcovi podľa ustanovenia § 11 ods. 11 zákona č. 381/2001 Z.z. nárok na zaplatenie pomernej časti poistného do dňa zániku poistenia, t.j. za obdobie trvania poistného vzťahu od 13.6.2015 do 13.7.2015, pričom poistné za jeden mesiac pri dohodnutom štvrťročnom poistení 35,25 eura predstavuje 11,75 eura (35,25 eura/3). Žalobcovi vznikol od 14.6.2015 nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy 11,75 eura vo výške 5,05% ročne, nakoľko si však uplatnil úrok z omeškania až od 14.1.2016, súd mu tento priznal až od tohto dňa. Vo zvyšnej časti uplatnenej istiny 94 eur a požadovaného úroku z omeškania z tejto sumy súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán vo veci. Vzhľadom na to, že žalobca bol úspešný len v časti 11,75 eura, úspešnejšou v spore bola žalovaná, avšak z dôvodu, že tejto v konaní žiadne trovy nevznikli, súd jej nárok na ich náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) CSP a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca odvolanie odôvodnil tým, že spolu so žalobou predložil súdu poistnú zmluvu a oznámenie o zániku poistnej zmluvy, z ktorých vyplýva, že žalobca si so žalovanou dojednali začiatok poistenia na 13.3.2015 s ročným poistným 141 eur, ktoré mala žalovaná uhrádzať v štvrťročných splátkach po 35,25 eura, pričom uhradila poistné len do 12.6.2015, t.j. prvú štvrťročnú splátku. Uviedol, že podľa čl. IV ods. 10 Všeobecných poistných podmienok č. 709 (ďalej len „VPP“), ktoré sa vzťahovali na predmetnú poistnú zmluvu a ktoré predložil odvolaciemu súdu ako dôkaz, v prípade platenia poistného formou štvrťročnej alebo polročnej splátky poistného zanikne poistenie nezaplacením zostávajúcej časti poistného v rámci príslušného poistného obdobia, ak pre takýto prípad nebola v poistnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti, maximálne však na dobu troch mesiacov, pričom poistenie zanikne uplynutím tejto lehoty. Podľa jeho názoru z uvedeného vyplýva, že nakoľko si so žalovanou dojednali úhradu ročného poistného v štvrťročných splátkach, poistenie zaniklo až 1 mesiac po splatnosti poslednej splátky splatnej 13.12.2015, t.j. 13.1.2016, pričom uvedený deň zániku poistenia podľa neho vyplýva zo žaloby, ako aj z oznámenia o zániku poistnej zmluvy. Mal za to, že nakoľko v poistnom období došlo 14.3.2015 ku škodovej udalosti, má v súlade s ustanovením § 11 ods. 12 zákona č. 381/2001 Z.z. nárok na poistné až do 12.3.2016, k čomu predložil odvolaciemu súdu doklad o škodovom priebehu. Uviedol, že pre výpočet poistenia platí vzorec: ročné poistné/360 x počet dní poistenia do zániku poistenia (resp. do konca poistného obdobia). V danom prípade teda dlžné poistné vypočítal nasledovne: $141/360 \times 270$ dní (od 13.6.2015 do 12.3.2016) = 105,75 eura. Ďalej namietal, že nakoľko sa žalovaná k doručenej žalobe s prílohami nijakým spôsobom nevyjadrila a tvrdenia uvedené v nej nespochybnila, tieto tvrdenia je v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1 CSP potrebné považovať za nesporné, k čomu poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 26.7.2018 sp. zn. 6Co/180/2018. S poukazom na ustanovenie § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka mal tiež za to, že právo na poistné závisí od trvania poistenia, t.j. od dĺžky obdobia, počas ktorého poisťovňa poskytovala poistnú ochranu, a nie od preukázania zániku poistenia na súde.

7. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil 27.5.2021 (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP).

9. Podľa ustanovenia § 8 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. poistným obdobím je spravidla jeden kalendárny rok, prípadne kratšie obdobie. Spôsob platenia poistného, dĺžka poistného obdobia a splatnosť poistného určujú všeobecné poistné podmienky.

10. Podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti zanikne tiež, ak poistné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poistnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti, maximálne však na dobu troch mesiacov. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty.

11. Podľa ustanovenia § 11 ods. 11 zákona č. 381/2001 Z.z. ak zanikne poistenie zodpovednosti pred koncom poistného obdobia, za ktoré bolo alebo malo byť zaplatené poistné, má poisťovateľ nárok na pomernú časť poistného ku dňu, keď poistenie zodpovednosti zaniklo. Zostávajúcu časť poistného je poisťovateľ povinný poisťníkovi vrátiť, ak suma presiahne 50 Sk (1,66 eura).

12. Preskúmaním napadnutého rozsudku podľa odvolacích dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o žalobe je správne a stotožnil sa aj s odôvodnením tohto rozhodnutia. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností pre posúdenie dôvodnosti žaloby, na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil správne právne závery, že nakoľko žalovaná nezaplatila poistné splatné 13.6.2015, poistenie zodpovednosti žalovanej v zmysle ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. zaniklo uplynutím jedného mesiaca od uvedeného dátumu, t.j. 13.7.2015. Nakoľko žalobca nepreukázal, že v poistnej zmluve bola dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti, má podľa ustanovenia § 11 ods. 11 zákona č. 381/2001 Z.z. nárok na zaplatenie pomernej časti poistného do dňa zániku poistenia, t.j. za obdobie jedného mesiaca, pričom poistné za 1 mesiac predstavuje 11,75 eura. Súd prvej inštancie dôvody, ktoré ho viedli k vyhovaniu žaloby v časti istiny 11,75 eura s príslušenstvom a tiež k zamietnutiu žaloby vo zvyšnej časti dostatočne, v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP odôvodnil a vysporiadal sa so skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán. Pri právnom posúdení vychádzal aj zo záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovených v rozhodnutiach z 9.7.2014 sp. zn. 7MCdo/8/2013 a zo 7.8.2008 sp. zn. 6Obdo/22/2007, ktoré s otázkou zániku poistného vzťahu jednoznačne súviseli a ktoré aj správne aplikoval na zistený skutkový stav. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 297 písm. b) CSP a deň vyhlásenia rozsudku riadne zverejnil minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu 11.12.2019 (§ 219 ods. 3, § 300 CSP).

13. Odvolací súd k námietkam žalobcu považuje za potrebné uviesť, že v odvolaní neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti alebo argumenty, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť rozsudku súdu prvej inštancie. V odvolaní odkázal na čl. IV ods. 10 Všeobecných poistných podmienok č. 709 ako nový dôkaz, ktorým malo byť preukázané, že nakoľko si strany dojednali úhradu ročného poistného v štvrtročných splátkach, poistenie zaniklo až 1 mesiac po splatnosti poslednej splátky splatnej 13.12.2015, t.j. 13.1.2016. Súdu v skutočnosti predložil Všeobecné poistné podmienky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 707 a pripojil doklad o škodovom priebehu z 10.3.2016, tvoriaci prílohu jeho listu z 14.3.2016 adresovaného žalovanej, ktorý mal preukazovať jeho nárok na poistné v zmysle ustanovenia § 11 ods. 12 zákona č. 381/2001 Z.z. až do 12.3.2016. Odvolací súd k tomuto uvádza, že v odvolacom konaní je možné uplatniť nové skutočnosti alebo dôkazy len výnimočne, pričom strana sporu zásadne môže v odvolacom konaní uplatniť len tie skutočnosti a dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalobca neodôvodnil a ani nepreukázal, prečo uvedené listiny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie a navyše ich povaha vylučuje, že by išlo o dôkazy nové, z objektívnych príčin žalobcovi neznáme, nedostupné alebo inak nezistiteľné. V zmysle ustanovenia § 366 CSP ide o neprípustné novoty v odvolacom konaní, a preto na ne odvolací súd neprihliadal.

14. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie mal jeho tvrdenia uvedené v žalobe o existencii jeho nároku, o dni zániku poistenia a o výške nedoplatku na poistnom považovať za nesporné, pretože žalovaná ich nijakým spôsobom nespochybnila, odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že pasivita žalovanej v konaní nemôže mať za následok povinnosť súdu priznať žalobcovi akýkoľvek uplatnený nárok. V sporovom konaní sa uplatňuje kontradiktórny princíp, v rámci ktorého je dôkazná iniciatíva prejavom aktivity jednotlivých strán. To znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak úspešnou byť nemôže. Súd zisťuje skutkový stav na základe výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré bolo v konaní navrhnuté. Z hľadiska procesnej teórie ide o tzv. prejednací zásadu, v rámci ktorej strany zodpovedajú za navrhnutie a predloženie dôkazných prostriedkov vo svoj prospech a za procesné dôsledky vyplývajúce z vykonaného dokazovania. Súd prvej inštancie v bodoch 7. a 8. odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne uviedol, ktoré tvrdenia obsiahnuté v žalobe považoval za nesporné, zároveň však vymedzil aj závery žalobcu, ktoré nepovažoval za skutkové tvrdenia, a to z dôvodu, že tieto vyhodnotil ako otázky právne. Nakoľko otázky momentu zániku poistenia, nároku na poistné a výšky dlžného poistného celkom závisia od právneho posúdenia veci súdom, ktorým je činnosť, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že tieto nie sú otázkami skutkovými, ale právnymi, a preto skutočnosť, že súd prvej inštancie neprevzal závery žalobcu o týchto otázkach, nie je vadou prvoinstančného konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávnosť napadnutého rozsudku. Vzhľadom na uvedené odvolací súd vyhodnotil námietku žalobcu ako nedôvodnú.

15. Keďže odvolací súd nezistil dôvody, ktoré by spôsobili nezákonnosť, či inú nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie vo veci, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

16. Odvolací súd o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanoveniami jeho § 255 ods. 1 a § 262 ods. tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní úspech, nepriznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože jej žiadne nevznikli.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).